

Postbus 38, 9780 AA BEDUM
Tel. 050-3018911
Fax 050-3018247
E-mail: gemeente@bedum.nl

AAN: de gemeenteraad van Bedum

Doorkiesnr. 050-3018253
Uw brief
Uw kenmerk
Ons kenmerk DS/IK/011.10.2016-2
Bijlage(n)

Onderwerp
groenonderhoud

Bedum, 27 oktober 2016

VERZONDEN 28 OKT. 2016

Geachte leden van de raad,

In de vergadering van uw raad van 2 juni 2016 is onze brief van 13 mei 2016 over het groenonderhoud besproken. Aanleiding was de toezegging die wij u in de commissievergadering van 25 november 2015 hebben gedaan om u nader te informeren over de afgesproken taakstelling op het budget voor groenonderhoud (- 15 % is € 55.000,--) in relatie tot het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte. Het ging toen met name om de afspraken die we met Ability hebben gemaakt over een andere aanpak van het groenonderhoud. We hebben toen afgesproken na de zomer en voor de behandeling van de begroting hierop terug te komen.

De ervaringen met die inzet van Ability tot nu zijn overwegend positief en leiden tot meer effectiviteit dan voordien, maar daarmee kunnen we niet het (hoge) kwaliteitsniveau van eerder handhaven. Weersomstandigheden, maar vooral het verbod op het gebruik van chemische middelen bij de bestrijding van onkruid kunnen onvoldoende door verschillende effectiviteitsmaatregelen worden gecompenseerd. En dus ligt het kwaliteitsniveau lager dan voorheen; het aantal klachten van burgers is een indicatie daarvan.

Met Ability is eerder dit jaar afgesproken dat we op jaarbasis 10.716 uur afnemen tegen een vast uurtarief. Hierbij geldt een urenverdeling per maand, met een marge van maximaal 15%. Dit betekent dat er gemiddeld 6 mensen van Ability gedurende het hele jaar worden ingezet op het groenonderhoud.

Onze ervaring is nu dat buiten het groeiseizoen deze inzet voldoet, maar in het groeiseizoen levert dat problemen op. Met de inzet van de mensen van Ability en onze eigen groenmedewerkers kunnen we in het groeiseizoen (schoffelseizoen) het onkruid niet voor blijven. Dit wordt steeds meer zichtbaar en dit is frustrerend. Wij hebben de afgelopen maanden veel klachten van burgers gekregen over het groenonderhoud. Zij tonen weinig begrip voor een uitleg over bezuinigingen op groenonderhoud, over de genomen effectiviteitsmaatregelen, over het verbod op het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen en over de onvermijdelijke "vergroening" in de openbare ruimte die daarvan het gevolg is. Burgers zijn gewend aan een hoge kwaliteit in het onderhouden van de openbare ruimte in onze gemeente. Hieraan kan in het zomerseizoen al niet meer worden voldaan, en met verdergaande bezuinigingen helemaal niet.

2>>

Bij raadsbesluit van 4 en 6 november 2014 is besloten tot een taakstelling van 15 % op de budgetten voor beheer en onderhoud, bij gebouwen, wegen, bruggen en groen. De uitwerking en de onderbouwing hiervan hebben we daarna met u besproken. Onze gezamenlijke conclusie was dat met bepaalde maatregelen een structurele bezuiniging kon worden bereikt zonder verlies van kwaliteit of aantasting van de kwaliteit die een beheerder dient te leveren.

Voor het groenonderhoud kan dat beeld niet worden bereikt. Wij hebben al eerder becijferd dat de uitgaven op onderhoud openbaar groen en begraafplaatsen in de periode 2011-2015 reeds met 18% zijn teruggebracht. Om binnen die gereduceerde budgetten te blijven zijn toen al veel onderhoudsmaatregelen in frequentie teruggebracht. Het bijmaaien van zachte randen en kanten (overgang gras naar plantvakken) wordt niet meer gedaan. Harde kanten (overgang gras naar verharding) worden 1 keer per 2 jaar gestoken. Dit was 1 keer per jaar. Het bijmaaien van obstakels (bomen, verkeersborden, speeltoestellen en dergelijke) gebeurt nu nog 1 keer per jaar. Dit was 6 keer per jaar. Het knippen van hagen gebeurde 2 keer per jaar. Nu lukt dat nog maar 1 keer. Alleen op plaatsen waar te hoge hagen gevaar opleveren, wordt nog 2 keer geknipt. Het maaien van taluds gebeurt nu nog 1 keer per jaar. Dit was 6 keer per jaar. Met de huidige bezetting zijn we aan 3 schoffellrondes toegekomen. Eerder deden we dat 5 tot 6 keer per jaar. Al jaren worden de budgetten hiervoor niet geïndexeerd; hierdoor krimpt feitelijk het budget met jaarlijks 2%. Daarbij hebben we eerder ook vastgesteld dat de forse areaaluitbreiding niet vertaald is in ophoging van de onderhoudsbudgetten.

We hebben nu alle mogelijkheden verkend en waar mogelijk toegepast; van omvorming, adoptie, een veegmachine met onkruidborstel tot en met een andere inzet van de medewerkers van Openbare Werken en Ability. Dit heeft tot nu toe 2% aan besparingen opgeleverd.

In de begroting 2017 is op bladzijde 44 het dilemma van de taakstelling op groenonderhoud in relatie tot het beoogde of gewenste onderhoudsniveau van de openbare ruimte beschreven. In afwachting van de evaluatie van de gewijzigde werkwijze met Ability en de bespreking met uw raad is deze bezuiniging als stelpost "nog te realiseren" in de begroting 2017 opgenomen.

Vanaf april 2016 werken we met een nieuw softwareprogramma voor meldingen in de openbare ruimte. Vanaf invoering van dit systeem tot nu hebben we circa 100 klachten/meldingen ontvangen over het groenonderhoud. Er zijn nog niet eerder zoveel klachten geweest m.b.t. het groenonderhoud. Dezelfde of andere burgers werken trouwens op veel plekken in onze gemeente mee in het onderhoud, bijvoorbeeld door het maaien of bijhouden van kleine stukjes openbare ruimte. Extra winst door nog meer burgerparticipatie levert tot nu toe slechts kleine resultaten op en onze verwachtingen waren op dit vlak wellicht wat te hooggespannen. Deze betrokkenheid heeft overigens ook een keerzijde: in overleg met de bewoners van de Ommelanderdriфт en de Lijnbaan zijn plannen gemaakt voor omvorming van het groen in de straat. Dit vraagt om een behoorlijke investering en levert maar een zeer beperkte besparing in onderhoudskosten op. Mooie beplanting staat niet gelijk aan onderhoudsarm groen. Tevens zijn er wensen met betrekking tot herinrichting van parkeerplaatsen en voetpaden. Wij komen voor beide projecten nog met de vraag om een investeringskrediet naar uw raad.

Bij het (her)inrichten van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met een onderhouds-extensieve inrichting. Voorbeelden hiervan zijn de reconstructie van de Coenderstraat en Kapelstraat en de herinrichting van de Almastraat. Met de reconstructie van de Waldadrift wordt ook een forse omvormingsslag gemaakt.

Daartegenover staat dat het areaal aan groen zich steeds verder uitbreidt. Voorbeelden daarvan zijn het groen op het bedrijventerrein fase 2, Vogelzanglocatie, De Plank en Ter Laan 4.

We zullen de huidige werkwijze ook met Ability verder bespreken. Wij willen de mogelijkheden onderzoeken om de personele inzet in het groeiseizoen te verhogen zonder dat dit extra geld gaat kosten door in de winter minder mensen af te nemen.

Ook willen we in overleg met Ability over de kosten die ons in rekening worden gebracht voor het maaien van het gras. Wij zien mogelijkheden tot een besparing door de maaimachine (voorzien van onkruidborstel en met een verdubbeling van de maaibreedte) zelf aan te schaffen en te onderhouden en de bediening er van bij Ability te laten. We willen dit verder uitwerken en apart aan u voorleggen.

Een andere mogelijkheid is om meer overhoekjes in bruikleen te geven of te verkopen. Wij voeren daarin tot nu toe geen actief beleid. Aanvragen voor het in bruikleen krijgen of kopen van gemeentegroen worden getoetst aan criteria die op 22 oktober 1998 zijn vastgesteld. In de praktijk worden bijna alle verzoeken afgewezen vanwege de functie van schermgroen, landschappelijke ligging of vanwege de ligging van kabels en leidingen. We zouden deze criteria met de wetenschap van nu opnieuw tegen het licht kunnen houden en wat ruimhartiger kunnen omgaan met dit soort verzoeken. Wij stellen uw raad voor om volgend jaar te gaan werken volgens het principe "Ja, mits". Alleen zwaarwegende argumenten zoals bereikbaarheid van kabels, leidingen, pompen en gemalen, kunnen dan tot een afwijzing leiden. Ook zullen er goede afspraken over schermgroen, zoals bij De Populieren, gemaakt moeten worden. Dit kan vastgelegd worden in een gebruiksovereenkomst. Overigens leert de ervaring met snippergroen dat een dergelijk overdracht in optelsom niet leidt tot forse besparingen in het onderhoudsbudget.

We willen kijken of de aanpak met de grasmaaier en de "overhoekjes" enige financiële ruimte oplevert om daarmee de aanpak van het openbaar groen binnen de budgetten te houden, het kwaliteitsniveau in het zomerseizoen zo veel mogelijk vast te houden en waar mogelijk van enige extra gerichte inzet te voorzien.

Het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte staat onder druk; we hebben de oorzaken hierboven beschreven. Eén daarvan is het verbod op het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen. Bestrijding is nu alleen toegestaan met alternatieve methodes. In de voorjaarsnota maakten wij daar al melding van. Voorlopig zijn we uitgegaan van meerkosten van € 8.000,-. Ervaring hier en elders leren dat de bestrijding met alternatieve methodes veel geld kost, maar niet het resultaat oplevert zoals we gewend waren met de chemische bestrijding.

De kosten van onkruidbestrijding op verhardingen komen overigens ten laste van het product onderhoud wegen en dus niet op groenonderhoud. Op het product onderhoud wegen hebben we de bezuinigingstaakstelling van 15% al gehaald.

Alleen bij de begraafplaatsen is in de begroting nog een klein bedrag (€ 2.000,--) opgenomen voor onkruidbestrijding. Ook dit bedrag is onvoldoende om het onkruid op de wandelpaden binnen de perken te houden. Momenteel onderzoeken we ook of het wenselijk is om een ander type verharding aan te brengen op deze wandelpaden. Wij krijgen ook hier een toenemend aantal klachten met betrekking tot de vergroening van de wandelpaden. Voorheen werden deze grindpaden middels chemische bestrijding onkruid- en grasvrij gehouden. Wij onderzoeken nu de haalbaarheid van het aanbrengen van gesloten verhardingen. Wij verwachten in het 2^e kwartaal van 2017 een concreet voorstel aan u voor te leggen.

Samenvattend hebben eerdere bezuinigingen (18% in de periode 2011 – 2015), niet-toepassing van indexering en areaaluitbreiding zonder verhoging van het onderhoudsbudget de kwaliteit van de openbare ruimte van “zeer hoog” gewijzigd in “hoog”. We hebben alle mogelijkheden verkend om hier bovenop nog een bezuiniging van 15% te realiseren. Dit lukt niet of minimaal, als we vast willen houden aan het huidige onderhoudsniveau. Nu ook de chemische onkruidbestrijding op verhardingen niet meer is toegestaan, zullen we enige vergroening van de openbare ruimte moeten accepteren. Maar een verdere verschraling vinden wij ongewenst. Wij verzoeken u deze uitkomsten te betrekken bij de bespreking van de begroting 2017.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Bedum,
De secretaris,

R. Wiltjer

De burgemeester,

drs. H.P. Bakker